

ERHVERVS- OG
VÆKSTMINISTEREN

23. februar 2015

Besvarelse af spørgsmål 87 alm. del stillet af Udenrigsudvalget den 26. januar 2015 efter ønske fra Christian Juhl (EL).

ERHVERVS- OG
VÆKSTMINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

På baggrund af pressens omtale af de 6 søfolk fra gidselsagen i Somalia (den såkaldte "shipcraft-sag") bedes ministeren svare på følgende spørgsmål:

- Har Søfartsstyrelsen og andre danske myndigheder handlet korrekt i sagen med de 6 søfolk?
- Har de 6 søfolk fået den hjælp og erstatning, som ministeren og hans parti mener, er rimelig?
- Hvis ministeren ikke mener at kunne besvare spørgsmålene på nuværende tidspunkt, er ministeren så parat til at igangsætte en undersøgelse af forløbet?
- Giver gidselsagen og dens efterforløb ministeren anledning til at forbedre vilkårene og lovgivningen for søfolk og andre, der har været taget som gidsler?

Såfremt der måtte være behov for at indhente bidrag fra andre ministre til brug for besvarelsen, bedes ministeren indhente disse til brug for besvarelsen.

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr 10 09 24 85
EAN nr. 5798000026001
evm@evm.dk
www.evm.dk

Svar:

Der er neden for nærmere redegjort for de ordninger, som de 6 søfarende blev omfattet af efter frigivelsen den 30. april 2013.

Der er til brug for besvarelsen indhentet oplysninger fra Søfartsstyrelsen, Beskæftigelsesministeriet og Udenrigsministeriet, som jeg kan henholde mig til.

Ifølge de indhentede oplysninger har de pågældende søfarende fået det, de har krav på efter de danske regler. Arbejdsskadesagerne behandles fortsat.

Søfartsstyrelsen har oplyst, at:

"Efter de danske regler har rederiet normalt pligt til at betale løn eller erstatning herfor i 16 uger i forbindelse med sygdom. Der udbetales sygedagpenge fra staten i op til 18 uger fra 1. sygedag i forbindelse med søfarendes sygdom. Har arbejdsgiveren betalt for de første 16 uger, betaler staten derfor normalt kun for de resterende to uger, og arbejdsgiveren får så dagpengerefusion.

Efter de særlige regler om sygesikring til søfarende ydes der tillige gratis lægehjælp, hospitalsbehandling og fx gratis medicin til den søfarende i 18 uger, også efter at den pågældende er kommet hjem til fx Filippinerne.

For personer med bopæl uden for EU, som er kommet hjem, ophører de danske sikringsordninger normalt efter de 18 uger, idet evt. forpligtelser følger af de almindelige regler for sygdomsramte personer i den søfarendes hjemland. Hvis sygdommen skyldes en arbejdsskade, og er den pågældende fuldt uarbejdsdygtig som følge heraf, er det dog Søfartsstyrelsens praksis, at der betales dagpenge fra staten efter udløbet af 18 ugers perioden. Udbetalingen forudsætter, at det med lægeerklæring er dokumenteret, at den pågældende er uarbejdsdygtig. Dagpengene ophører senest, når arbejdsskadesagen er afsluttet, og der er taget stilling til spørgsmålet om erhvervsevnetab.

For personer, der bor i Danmark, eller er EU statsborgere, er ordningen lidt anderledes, idet de søfarende efter en kort periode overgår til de almindelige regler om sygesikring og dagpenge.

De søfarende på danske skibe er uanset bopæl og nationalitet herudover omfattet af de almindelige danske regler om arbejdsskade og arbejdsgiverens pligter i denne forbindelse.

Dansk Metals Maritime Afdeling/CO-Søfart og Danmarks Rederiforening har oplyst til Søfartsstyrelsen, at der i en årrække har eksisteret en aftale om, at danske fagforeninger i det såkaldte DIS-kontaktudvalget har kontinuerlig kontakt til udenlandske søfarende, der har været udsat for en arbejdsskade.

CO-Søfart varetager således udenlandske søfarendes sager i Arbejdsskadestyrelsen efter fuldmagt fra dem samt bistår med kontakt til andre danske myndigheder, medmindre de pågældende har valgt at lade sig repræsentere ved fx en lokal advokat. Denne bistand er gratis for den søfarende. Det er oplyst, at repræsentanten fra CO-Søfart har været i kontakt med de filippinske søfarende i denne sag.

I forbindelse med frigivelsen fik de søfarende lægehjælp m.v. herunder også behandling af krisepsykologer samt transport under lægeledsagelse til deres slutdestination. I denne forbindelse fik de søfarende udleveret et til lejligheden udarbejdet faktaark med oplysninger om de danske regler om sygesikring, dagpenge, arbejdsskadeerstatning mv. samt kontaktoplysninger til personer i Danmark og på Filippinerne, herunder til CO Søfart. Hensigten var, at de så fik mulighed for at kende deres rettigheder til den videre behandling.

Endvidere har der efterfølgende - foranlediget af Søfartsstyrelsen - bl.a. været kontakt med de filippinske søfarende gennem den danske udenrigsrepræsentation for at sikre, at de pågældende havde kendskab til, hvad der

skulle til for at få dagpenge ud over 18 ugers perioden. I sidste instans måtte Søfartsstyrelsen i samarbejde med den danske udenrigsrepræsentation sørge for, at de pågældende kom til en læge og dermed fik den dokumentation, der var nødvendig for at hjælpe dem i spørgsmålet om at få dagpenge. Udgifterne hertil samt transport og hotel blev afholdt af Søfartsstyrelsen.

Endelig har en af de danske søfarende været til møder i Søfartsstyrelsen for at få nærmere oplysninger om, hvad den pågældende havde krav på efter de danske regler.

Samlet set er det Søfartsstyrelsens opfattelse, at de pågældende har fået en korrekt behandling af deres sager og modtaget de ydelser, som følger af de regler, styrelsen administrerer.

Søfartsstyrelsen fik ekstraordinært i samarbejde med Danmarks Rederiforening skabt en økonomisk mulighed for et særligt behandlingstilbud, som skulle dække ekstra psykologbistand.

Søfartsstyrelsen understreger, at der er tale om en usædvanlig sag, som styrelsen vil bruge til at se, om der er noget, der kan forbedres. Erfaringerne fra den konkrete sag har således givet anledning til en række initiativer. Søfartsstyrelsen vil i samarbejde med CO-Søfart og Danmarks Rederiforening udarbejde en drejebog, som skal bruges, hvis situationen skulle opstå igen i fremtiden. Drejebogen skal beskrive, hvad der skal ske, hvornår og hvem der skal agere.

I samarbejde med de søfarendes organisationer og rederierhvervet, vil Søfartsstyrelsen endvidere opdatere vejledningen om de søfarendes ret og pligt i tilfælde af pirateri. Søfartsstyrelsen har herudover justeret den blanket, som anvendes i forbindelse med udbetaling af sygedagpenge, så det tydeligt fremgår, at sygdom omfatter såvel fysisk som psykisk sygdom. Endelig vil der ske justeringer i vejledningen på styrelsens hjemmeside.”

Beskæftigelsesministeriet har derudover oplyst at:

”Arbejdsskadestyrelsen modtog anmeldelse af arbejdsskadesagerne på tidspunktet for gidselstagningen og påbegyndte behandlingen af sagerne straks efter gidslernes frigivelse i juni 2013.

Alle seks søfolk har fået deres følger af kidnapningen anerkendt som arbejdsulykker, og de har fået udbetalt godtgørelse for sikkert varigt mén for de af følgerne, som på nuværende tidspunkt har kunnet vurderes som varige, og fået dækket udgifter til behandling hos psykolog.

Arbejdsskadestyrelsen sagsbehandler fortsat alle seks sager. Sagerne har bl.a. afventet Ankestyrelsens behandling af arbejdsgiverens forsikrings-

selskabs anke over anerkendelsen i fem af de seks sager. Arbejdsskadestyrelsen sagsbehandler således pt. spørgsmålet om endeligt varigt mén i alle seks sager samt for fem sager også spørgsmålet om erstatning for tab af erhvervsevne.

Det kan endvidere bemærkes, at Arbejdsskadestyrelsen har kontakt med de filippinske søfolk, der er rejst tilbage til Filippinerne, for at få de manglende oplysninger om deres erhvervsmæssige muligheder og situation belyst.

Det er Arbejdsskadestyrelsens vurdering, at de 6 søfolk har fået en korrekt behandling af deres arbejdsskadesager.”

Udenrigsministeriet har oplyst at:

”Udenrigsministeriet skal oplyse, at – efter søfolkenes frigivelse – har Udenrigsministeriets Borgerservice, der bistår så længe en nødsituation i udlandet verserer, ikke haft en myndighedsrolle i relation til søfolkene. Det honorære konsulat i Manila har bistået Søfartsstyrelsen og andre hjemlige myndigheder på området i forbindelse med disse myndigheders kontakt til de filippinske søfolk, blandt andet i forbindelse med arbejdsskadesagerne.”

Afslutningsvis kan jeg oplyse, at regeringen allerede har ændret lovgivningen omkring sørøveri, jf. lov nr. 618 af 12. juni 2013, hvor rederens pligt over for den søfarende i tilfælde af sørøveri blev tydeliggjort, og hvor Søfartsstyrelsen, hvis en søfarende blev taget som gidsel i forbindelse med sørøveri, blev givet mulighed for at yde rimeligt tilskud til forsørgelse af den søfarendes ægtefælle eller børn under 18 år, såfremt disse ikke havde midler.

Endelig har jeg bedt Søfartsstyrelsen om at tage en drøftelse med søfartserhvervet om, hvorvidt de gældende regler om arbejdsgiverens forpligtelse i medfør af arbejdsskadereglerne er fuldt ud dækkende for den psykologbistand, der kan være nødvendig i gidselsager.